489/2007.04.27. határozat – 4. melléklet, módosítva a 3169/2026.10.30. sz határozattal

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Az oktatói kollegiális felmérés módszertana

A felmérés célkitűzései

A kollegiális felmérés a minőségbiztosítás egyik módszere. Célja meghatározni, hogy az illető oktató milyen mértékben teljesíti a szervezeti egységen belül az állásban felvállalt kötelezettségeket.

Ahhoz, hogy a tanszékvezető minél jobb képet alkosson a beosztottakról a felmérést két módszerrel, közelíti meg. Az egyik, az oktatott tantárgyra vonatkozóan, vagyis szakmailag, a másik, a munkacsoportban tanúsított magatartásán keresztül értékeli az oktatót. Míg az első az oktatott tárgy formai, módszertani és tartalmi megközelítésben végzi az átvilágítást, a másik a munkatársakra tett benyomás alapján történik. Minden főállású oktatót kétévente kell felmérni, mindkét összetevő vonatkozásában.

A oktató szakmai felmérése

Az első típusú felmérés a következő kérdésekre helyezi a hangsúlyt:

a) Hogyan valósul meg a tantárgyi adatlapban felvállalt kötelezettség?
b) Milyen mértékben követi az oktató a tantárgyi adatlapban foglaltakat?
c) Milyen mértékben használja ki az oktatási időt?
d) Milyen az oktatás színvonala és mennyire igazodnak a hallgatókhoz az oktatásban alkalmazott módszerek?
e) A kötelező jelenlét esetén hogyan valósul meg annak nyilvántartása és a folyamatos felmérés?
f) Hogyan valósul meg a vizsgáztatás?
g) Milyen oktatási segédanyagokat bocsát az oktató a hallgatók rendelkezésére, van-e előadás jegyzete, laborgyakorlati útmutatója, feladatgyűjteménye, használ-e valamilyen elektronikus platformot a tananyag közzétételére?

A oktató szakmai felmérésének lépései

a) A tanszékvezető kinevezi a felmérő csoportot (1. melléklet). Ajánlott, hogy a csoport legalább 2-3 tagú, nagyobb tapasztalattal rendelkező oktatóból álljon.
b) A csoport áttekinti a Tantárgyi adatlapot.
c) Az oktatóval való szakmai megbeszélés (Itt gyűjtjük az adatokat a módszertani kérdésekre - Hogyan oldjuk meg a hallgatók tanulásbeli előrehaladásának követését? Milyen módon kommunikálunk velük? Milyen felméréseket végzünk? Milyenek az eredmények? Hogy történik a hallgatói munka értékelése stb.)
d) A felmérő csoport részt vesz különböző oktatási tevékenységeken – előadáson, laborgyakorlaton, terven, szakmai gyakorlaton. A meglátogatásra kerülő tevékenységeket a tanszékvezető jelöli ki.
e) A hallgatókkal való rövid információcsere (Hogyan értékelik a tantárgy szerepét a képzésükben? Hogyan értékelik az oktató módszereit? Mit szeretnének megváltoztatni? Van-e az oktatónak konzultációs órája? Kihasználják-e? stb.)
f) A csoport elkészíti a jelentést (lásd a 2. mellékletet) és benyújtja a tanszékvezetőnek.
g) A tanszékvezető kiértékeli az oktatót, és megbeszéli vele a felmérés eredményét.
h) A kiértékelések általános érvényű megjegyzéseit tanszéki gyűlésen megvitatják.

i) A tanszékvezető leadja a kiértékelési beszámolót a Dékáni Hivatalba.

A második típusú információkat a tanszékvezető a tanszéken dolgozó oktatóktól gyűjti össze. Míg az első típusú felmérés nyílt, tehát a felmért oktató tudja ki értékelte, a második féle felmérés titkosított, tehát személy szerint nem lehet tudni, ki milyen értékelést adott.

A munkacsoportban, a kollegákra tett benyomásról a tanszékvezető a 3. mellékletben feltüntetett FELMÉRŐ LAP segítségével szerez tudomást. Ahhoz, hogy a felmérés minél objektív legyen szükséges egy néhány szabály betartása:

a) Felmérés bizalmas jellegű, csak a tanszékvezető és a felmért oktató ismeri a kiértékelést.
b) A felmérésnek nincs meghatározott normatív hatása, de az eredményeit fel lehet használni az előreléptetéskor és az elmarasztaláskor egyaránt.
c) A felmérést végző munkacsoportban csak az egyetemen minimum egy éve alkalmazott dolgozó oktató vehet részt.
d) Nem mérik fel azt az oktatót, aki több mint 6 hónapot hiányzott a tanszékről az esedékes felmérés előtt.
e) A felmérés a tanszékvezetőt is érinti, ha teljesíti az előbbi feltételt.
f) Tiltott az oktatók bármilyen módon való befolyásolása, felmérésük feltételhez való kötése vagy az objektív véleménynyilvánítástól való elterelése.
g) Az adatokat, kivéve a személyek megnevezését, a tanszékvezető felhasználhatja elemzésekben, tudományos dolgozatokban stb..

A felmérés lebonyolításának lépései:

1. A kari tanács elrendeli a felmérés megkezdését egy jegyzőkönyvben foglalt belső határozattal
2. Amennyiben egy tanszék tudományterületi összetétele heterogén, a tantárgycsoportok szerint, az oktatók véleményének figyelembe vételével a tanszékvezetők munkacsoportokra osztják a tanszék oktatóit. Ellenkező esetben a munkacsoport a tanszék főállású oktatóiból áll.
3. Sokszorosítják a felmérőlapot, majd a tanszékvezető kitölti a csoportlistát és meghatározza a kódokat, minekutána szétosztja a FELMÉRŐ LAPOT, megszabva a leadás végső időpontját. A felmérés digitális formában is lebonyolítható.
4. A kitöltött FELMÉRŐ LAPOT a tanszékvezető összegyűjti, úgy, hogy biztosítja azok titkos jellegét.
5. A tanszékvezető feldolgozza a FELMÉRŐ LAP adatait, kitölti a 4. melléklet összefoglaló összesítő táblázatait és megírja a jelentést.
6. A tanszékvezető személyesen tudatja a munkacsoport tagjaival a felmérés eredményeit, megnevezve a kritériumokra kapott minimális, maximális és átlagértékeket.
7. A tanszékvezető bemutatja a tanszéki gyűlésen az összefoglaló jelentést, és egy-egy példányt átküld a kar/intézmény vezetőjéhez.
8. A kar dékánja vagy az intézmény vezetője a tanszékek által elküldött jelentések alapján kari tanácsi ülésen elemzi a karon végzett kollegiális felmérés eredményeit.

1. Melléklet

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kar ……..
Tanszék ……..

A felmérés ütemezése (A tanszékvezető készíti el)

S.Sz	Oktató neve	Tantárgy megnevezése	Felmérő kollegák listája	Időpont

2. Melléklet

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kar ……..
Tanszék ……..

J e g y z ő k ö n y v m o d e l l

Az oktató neve…….

Az oktatott tárgy címe ……..…….

Az oktatott tárgy típusa……..

Az oktatás helye és ideje……...…….

A rendelkezésre bocsátott dokumentumok értékelése:

Tantárgyi adatlap (megléte, a hallgatók által való ismerete, a tematika beütemezése)

Kötelező jelenlét esetén a jelenlét *nyilvántartási és értékelési dokumentum (*füzet vagy elektronikus nyilvántartás megléte, értékelési bejegyzések megléte)

Hallgatói jegyzet/füzet (a jegyzetek / füzetek megléte, annak az oktató által való folyamatos követése)

Az oktatói segédlet (jegyzet, elektronikus szerkesztett anyag, referátum, gyakorlati protokoll)

A látogatott óra rövid leírása: (tematikája, módszere, tudományos szintje, hallgató-oktató közötti kapcsolattartás)

Összefoglaló véleményezés: Ennek tartalmazni kell a formai értékelést (a dokumentumok megléte és annak ismerete), tartalmi értékelés (a tudományos színvonal), módszertani kiértékelés (az oktatási óra megszervezése, az időbeosztás, hallgatókkal való kapcsolattartás, használt segédeszközök stb.) és javaslatok.

3. Melléklet

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kar ……..
Tanszék ……..

K o l l e g i á l i s f e l m é r ő l a p

A tanszékvezető által kijelölt felmérendő oktatók

Név és keresztnév	Kód / Kezdőbetűk

Írják be a táblázatba a Tanszékvezető által megnevezett személyek kódját /kezdőbetűjét, majd értékeljék 0-5 terjedő osztályzattal az illető oktatót (saját magukat is beleértve, ha a listán szerepelnek) a kiértékelési kritériumok szerint. A 0 osztályzat „nem felel meg" az 5 osztályzat pedig a „kiválóan megfelel" minősítést jelképezi.

Kritériumok	**A felmért kollegák kódja**									
Aktív – bekapcsolódik a csoportmunkába, a közös dolgokban részt vállal és teljesít, az intézmény bármilyen felkérésére szívesen tesz eleget.										
Együttműködő – kedveli a csapatmunkát, rész vesz az oktatási, kutatási és kulturális csapatmunkában, társszerzője a kiadott vagy bemutatott dolgozatoknak, könyveknek.										
Önzetlen- megértő, érzékeny a kollegák gondjaival, bajaival, segítőkész.										
Kapcsolatokat elősegítő – pozitív légkört biztosít, az ellentétek feloldásában részt vállal.										
Kreatív – kezdeményező, szervez, a csoport szempontjából különböző értékes és kimagasló tevékenységeket valósít meg										
Objektív – nem részrehajló a kollegák kiértékelésében, elvhű										
Következetes – a munkaprogramot betartja, a csoport szabályait betartja, a felvállalt munkát időben teljesíti, tiszteletben tartja mások intimitását.										
Határozott álláspontot tanúsít – kifejezi véleményét, azokat argumentálja úgy, hogy nem sérti meg kollégák jogait és érzéseit.										
Összpontszám										

4. Melléklet

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kar ……..
Tanszék ……..

T a n s z é k i ö s s z e s í t ő l a p

[Tanszékvezető tölti ki]

A munkacsoport létszáma ___
A kollegiális felmérésben szereplő oktatók száma: N = ___
A leadott és kitöltött Felmérőlapok száma N_l = ____
A csoportban szabadon felvállalt válaszok részaránya: N_l / N ____

A munkacsoportban lévő hangulat felmérése

Kritériumok	**Egyéni értékek**			**Tanszéki összesítő**		**Megjegyzés**
	Min.	Közép	Max.	**Ossz** = az egyéni értékek összege	$Ossz / 5 \cdot N_l \cdot 100$ [%]	
Aktív						
Együttműködő						
Önzetlen						
Kapcsolatokat elősegítő						
Kreatív						
Objektív						
Következetes						
Határozott álláspont						

A munkacsoportban uralkodó hangulat pszicho-szociális hatása

≥86% nagyon serkentő / stimulatív								
60-85% serkentő								
50–59% nem serkentő/ nem stimulatív								
26-49% fékező								
≤ 25% nagy kockázattal járó								
	Aktív	**Egy.**	**Önzetlen**	**Kapcsolatokat elősegítő**	**Kreatív**	**Objektív**	**Következetes**	**Határozott álláspont**

Összefoglaló jelentés:

Tanszékvezető,
neve és aláírása